

МАРИЈА А. БОГДАНОВИЧ

Уочи Божића

(Празнична прича)

Текстове са белоруског и руског језика
превела мср Дајана Лазаревић

Удружење поетских стваралаца
2019.

Поводом обележавања јубилеја
150 година од рођења Марије Апанасовне
Мјакоте (удате Богданович)

А.П.Ксјадзов. Увече. Породични портрет,
1981.

Садржај:

Кратка уводна реч	5
Уочи Божића	7
О животу Марије Апанасовне Богданович.....	21
Белешка о преводиоцу	27

Кратка уводна реч

Промоција мог превода збирке песама „Венац“ Максима Богдановича у Књижевном музеју Максима Богдановича у Минску (јул, 2017. године) оставила ми је лепе успомене и жељу да наставим сарадњу са Музејом. Истину да кажем, ту институцију културе не гледам као музеј. Гледам је, једноставно и топло, као „Максимову кућу“ и не могу да помислим на Минск, а да у исто време не помислим на Музеј и на славног песника.

„Венац“ сам преводила по препоруци познатог слависте проф. др Ивана Чароте и, као што обавезно напоменем, мог великог узора у науци и животу. И, како ме је врло лепо „испровоцирао“ један новинар на дан промоције да кажем да сам се том приликом „заљубила у Максима Богдановича“, изгледа да је заиста тако. На преводу „Венца“ радила сам годину дана и, завршивши посао, упорно сам понављала себи: „Сада могу све!“

Остала сам у контакту са запосленима у Музеју и, ево, опет се указала прилика да сарађујем са њима. Захваљујући издавачу и књижевнику Анђелку Заблаћанском и његовом Удружењу поетских стваралаца, пред нама је књижица посвећена Марији

Богданович, мајци песника Максима Богдановича поводом јубилеја - 150 година од њеног рођења.

Посебно се захваљујем госпођи Жани Антусевич, запосленој у Музеју Максима Богдановича на односима са јавношћу. Већ скоро годину дана смо у динамичној преписци и, захваљујући њој, увек сам имала приступ изворима информација из живота породице Богданович. Такође, захваљујем се г-дину Михаилу Барановском, књижевнику и музеологу на саветима, као и госпођи Ирени Мишковец, на свим информацијама. Захваљујем се проф. Ивану Чароти, што ми је открио чаробни свет Максима Богдановича.

Сматрам да ова приповетка има невероватну моћ да пробуди прегршт осећања код читалаца и да нико не може да остане равнодушан, када је прочита. Мени је част, што сам је преводила, све време размишљајући о невероватним сличностима мајке и сина, Марије и Максима Богдановича, који су живели тако кратко, а оставили за собом велика дела, по којима их памтимо.

Дајана Лазаревић,
Београд, 7.7.2019. године

Уочи Божића

(Празнична прича)

Тихо се гаси дан и својим последњим умирућим зрацима светиљка осветљује малу собу у накривљеној и утонулој у земљу кућици. Мали дрвени сто, исти такав неукрашени табуре, гомилица крпа, повешана на побуђалом од влажности зиду и кревет без ножица подупрт са два комада дрвета, чине целу једноставну поставку ове собе. Власница ове собе, још млада, али страшно измршавела жена расула се као жар на том кревету. Не обраћајући пажњу на хладноћу, која царује овде, од ње удара ватра: њени образи горе; тешко испрекидано дисање пече суве размакнуте усне; њене мутне очи, сасвим слане од дима, упорно се труде да разгледају, при светлу догоревшег дана, мутне оцрте две дечје фигуре притуљене уз њене ноге. Старијем дечаку, наизглед, није више од шест година, а млађем је, можда, две године мање него њему. Сироти малишани! Они не знају да ће се, вероватно, сутра осетити потпуно самима на свету и да ту, пред њиховим очима, догорева њихова последња нада и подршка у животу!

А још прошле године су весело чекали овај празник у свом малом, али топлом и светлом станчићу. Тада је још био жив њихов отац, који је био на служби у једној од канцеларија и зарађивао јако мало, али ипак довољно, колико да не знају за недостатак и јад. Мајка се тада није сагињала над послом, стајала је целог дана пред простирком рубља – била је здрава и весела. Како се наивно, деце, она радовала намештајући свој нови станчић у новом граду, у који су се тек доселили; она није ни помишљала да ће кроз два месеца отуда изнети хладан труп њенога мужа на гробље. Он је увек био болешљив човек, а до тада је два пута боловао од упале плућа, а ту се, као намерно, – није чувао и подлегао грипу и добио убрзану туберкулозу, због које је и умро после два месеца. Она је остала сама са двоје малишана у страном граду без подршке, без помоћи: ни родбине, ни пријатеља, ни познаника; била је сама као травка у пољу. Све што је имало неку вредност, мало–помало је продато. Тада су почела грозна питања: како издржавати себе и децу? Како их прехранити и како угрејати?

Да оде у послугу? А ко ће је узети са децом? Остаје само један дневни посао, а то је да остане у туђем граду, где нема ни душе

познате, о, зар је то мудро! Нису једном седели гладни у хладној соби! Није једном од очаја ударала главом о хладне зидове своје убоге кућице, молећи Бога за смрт, да не би чула те дечје молбе, које разарају душу, за хлеб! Није једном, ломивши руке у самртној патњи, она, као безумна ишла по соби не налазивши излаза из свога положаја! Као што се дављеник хвата за сламку, она се хватала за разне могућности да заради који грош: од посла није разликовала дан и ноћ, шила и прала за господу и свакако се давала на послугу, од чега јој је неретко зависило добијање зараде. О, није се она бојала рада! Она је губила дах у загушљивој, као бања, праоници, па мрзла на реци простирући рубље, па су јој се лепиле очи над шивењем или везом, не осећајући умор и не примећујући како јој се гасе њене снаге и здравље: јер све је то радила за своје малишане. И како је била срећна, ако макар понекад блесне осмех задовољства и радости на тим бледим, измршавелим дечјим лицима; ако макар понекад засијају срећом те драге очице! Радовала се, несрећница, послу, којег је било много пред празник, борила се двоструко, размишљајући да поклони деци неку играчку и ново дечје оделце пред

празник, а уместо тога, када се једне вечери вратила с посла, како је легла у постељу, тако више није ни устајала. Већ је око две недеље прошло, од када она лежи у постељи. Сав несрећан новац, који је зарадила – стигао је, и да није срдачне душе Иванихе, једне бедне раднице, која је живела у тој кућици, можда деца не би ни дочекала празника. Поћи ће добра душа увече и поделиће оно што је Бог дао; други пут ће донети и врућ чај за оболелу. Данас је, од јутра, отишла са куваром, – позвали су је да помогне у кухињи: господа у суседству чекају госте – спрема се богат ручак, за децу се кити јелка. Ако и стигне данас – већ је касно.

На дворишту пада мрак; понегде су се већ показале звезде и кроз прозоре су засијале ватрице. У соби је тишина; чује је само дисање оболеле и шкрипа снега за улици под ногама ретких пролазника.

– А шта ће бити, мама, – одједном прекида тишину слаби глас старијег дечака, – Хоће ли заборавити Христос за нас? Ево, Иваниха је заборавила!

– Не, дете, Христос неће заборавити!

При помену Иванихиног имена, млађи, Коља, као да осећа још јачу мучну, која се растезала целог дана, глад и сричући не

говори, већ као да пева: „гла–дан са–аам“! У одговор му долази само тихо стењање мајке.

– Мама, – наставља да прича Миша: знаш ли, чега се ја бојим? – да Христос неће успети све да обиђе. А можда ће Он заборавити, коме шта треба да поклони? Ја бих тако волео да добијем коњића! А уједно ће да га да неком другом! То може да се деси, зар не, мама?

– Не бој се, Мишењка. Христос никога неће заборавити и свако ће добити то, што му је потребно.

– Мамице, голубице, испричај ми све како ће бити: како ће Он доћи и оставити ми коњића; какву ће имати гриву, какву ћеш му кики уплести...

– Добро, дете, слушај! Пре много година сишао је на земљу Христос у лику малог дечака. То је било ноћу. Све на земљи: и људи, и животиње, и дрвеће, знали су да је Он морао да дође, само је било питање када тачно. И зато се десило тако, када је настала та велика ноћ – људи, уморни од туге и брига проживљеног дана су заспали и нису дочекали, како следује, небеског Госта.

Дрвеће, како је скинуло током ноћи своје зелене хаљине, тако је и остало необучено; чак се ни звезде нису искриле, а

како су заспале – тихо су светлукале на ноћном небу. Само тројица људи нису спавали, већ су ишли да Му се поклоне издалека. А како нису знали пут, да их проведе и покаже им прави, узела је на себе једна звездица, која није спавала. Када су дошли до тог места, на којем је спавао малени Христос, звездица се зауставила и весело засијала свим својим зрацима, како би Га поздравила. Ти људи су Му се поклонили до земље и положили Му под ноге своје дарове. А јела, која је стајала на улазу, другачија од осталог дрвећа, не спавајући те ноћи и обукавши своју најлепшу, зелену хаљину, тихо Му је климала главом и шапутала своје поздраве. И насмејао се тада мали Христос и пружио к њима Своје ручице. И рекао је тада Господ: „Нека од данас свако дрво у ово време остане голо, а само јела нека се зелени; нека сваке године у ову ноћ она буде посебна и лепа и радује дечје очице... а добра деца нека добијају поклоне. Ето, зато ове вечери људи облаче јелку, украшавају је светлима и ватрама и ките разним посланицама, носе звезду и певају песме хвале у част рођенога Христа; а у сваком дечјем креветићу појављују се поклони, које Христос доноси ноћу. Ето, и данас, када брат и ти заспите и на

дворишту буде сасвим тамно – сићи ће на земљу Христос и оћи ће из града у град, незаобилазећи ни старинску уцерицу, ни богату кућу, биће свуда где има и деце, и свако од њих, када се следећег дана пробуди, наћи ће у свом креветићу то, што је желео. Када, по реду, дође и до нас – тихо, тихо отвориће врата, ући ће Христос, сакриће се у ваше постељице и послушаће то, о чему се моли ваше срце, која жеља је у њему јача; благословиће вас и упутити се даље, оставивши за Собом радост и срећу. А сутра, пробудивши се, ти ћеш код себе пронаћи коњића, а Коља – музику.

– Ја не желим музику, хоћу кифлицу ве–ли–ку! – протегао се и закњискао поново, ућутавши само на трен, док је слушао причу, Коља.

– Ах, престани више! Увек тако радиш – расплачеш се и прекинеш мамину причу! А ја, ево, све време мислим, – обратио се Миша мајци, може ли се тај коњић јахати? И још – како га назвати? Шта мислиш, ако га назовемо „лепотаном“, хоће ли то бити у реду?

– Видиш како, Мишењка, – прекинула га је слабир, уморним гласом мајка: иди ти код Иванихе и, ако је код куће, питај је: да ли

је продала мој веренички прстен и да ли је купила то, што сам је молила? И више ништа је не питај. И дођи брже!

Миша се полако подигао из постеље и, замишљено гледајући пред собом, као човек погнут над сопственим мислима и не успевши да се одвоји од њих, тихо је отишао до врата. Прошавши кроз домаћинску кухињу, нашао се пред Иванихином собицом; покуцао је неколико пута на врата, која су била закључана и, не добивши одговор, хтео је да се врати у своју собу, али се предомислио и пажљиво изашао на двориште. Рески ветар са снегом шкрипећи је пожурио к њему, замрсио му косу и оштрим иглицама протрчао по целом телу. Дечак се најезио, али наставио је да стоји и да гледа у небо. На лицу му се видело, да он нешто упорно прислушкује; чинило се, кроз плач и завијање ветра његово ухо се труди да улови познате звуке. Одједном су се, на супротној страни улице раширили нечији кораци. Дечак је сав задрхтао, брзо се исправио и тако се мрзнуо са ручицала упретим у груди. Али не, то није Он; то је само неко прошао поред. Једнако је све постало сасвим тамно: сигурно ће ускоро доћи. А шта ако он не види њихову кућицу и прође поред њих? Снажно неспокојство му не

да да стоји на месту: прво се упућује на капију, потом, као да се сетио нечега, враћа се назад, и коначно, видно решивши, упућује се у собу. Тамо је савршена тама; лице мајке се не види, само се чује њен болесни глас, који изговара фразе без реда у бунилу. Један минут дечак слуша овај страشان говор и потом се упућује ка кревету. – Коља, ти не спаваш? – зове он брата. – Устај, идемо на улицу, стајаћемо поред капије.

– Хладно је, нећу, – говори Коља, подижући се из постеље, у којој лежи окренут главом к ноzi мајке.

– Свеједно је и овде хладно, – наставља да говори Миша, – али зато је на дворишту светлије. И када буде ишао Христос, показаћемо му где живимо, јер он ће, можда, да заборави да дође код нас и прође поред наше собе. Ето, само што ће мама да остане сама! Па, ми ћемо се брзо вратити, Он мора ускоро да дође.

Са овим речима он је узео за руку уставшег из постеље Кољу и оба су се упутила к вратима. Али само што су изашли на двориште, кад је шиштећи и звиждећи налетео на њих ветар и, радујући се, што има на коме да покаже своју силу, моментално им

је засуо очи снегом и стргавши им одећицу и прохујававши напред, преградио им је пут.

– Ој, хладно је! У собу хоћу, – ишчупавши своју руку из руке брата, заплакао је Коља.

– Ето, тек је почела хладноћа; ето, видиш, сада ће ти бити топлије, – вукући брата на улицу, уразумљивао га је Миша. – Видиш ли, Коља, ту последњу кућу, која је на углу улице? Види, какво је тамо светло! Мора да им је Христос тамо донео јелку. Па, треба тамо брже ићи: дочекаћемо када Он изађе и довешћемо га к нама.

Последње речи Миша је изговарао већ у ходу; пажљиво ходајући по улици и држећи за руку брата, који га је једва сустизао. Неки пролазник их је зачуђено гледао, зауставио се, као да жели нешто да каже, али предомислио се и пошао даље. Заиста, било је чудно видети ове малише, саме, пребијајући се низ тамну улицу, у такву непогуду са непокривеним главама и без јачег одела. Дошавши до краја улице, они су се одједном зауставили као укопани испред једноспратне куће, која је гледала на њих својим широким, јарко осветљеним прозорима. Огромна сала, цела напуњена светлом, била је видна као на длану. По средини је сијала сва у ватри,

богато посута златом и сребром, учинивши се сва у бојама дуге, раскошна јелка. Испод сваке њене гране виделе су се поморанџе, јабуке, ораси, разнобојне кутијице, а на самом врху, као да се спрема да полети, развио је своја сребрна крила анђео. И ова сала, и прелепа јелка, и тако лепа, као и она, весела деца – све је изгледало као да је управо изашло из неке чаробне приче.

– Да, то је сигурно та јелка, о којој је причала мама, – рекао је себи Миша, слушајући веселе звуке музике.

– Ипак, овде не видим Христа. Шта, је ли он већ одавно отишао одавде и заборавио на нас? Не, не може бити; Он је сигурно у другој соби и сад ће одатле изаћи.

Његове мисли су се обрглиле заједно са звуцима музике; деца су престала да плешу и у лепим групама, као цветови, расули су се по сали; требало је да им поделе поклоне. Предавши се очарању звуцима и тек сада се пробудивши Коља, сав дрхтећи од прожимајуће хладноће, неким сипљивим гласом, једва чујно, је проговорио: – Мишо, хајдемо тамо, овде је хладно и ја хоћу јабуку!

Али Миша га није слушао; немирно се ухватио рукама за избачени зид, прибио се к стаклу својим поплавелом од хладноће лицем

и, веома раширених очију се задубио у слику коју је и замишљао: право испред њега, скоро под самим прозором, стајао је мекани коњић са правим крзном и гривом; а испред њега је на столочици седео дечак његових година и једном руком гладио коњића по леђима, а другом – покушавао да му стави у уста прјаник.

– Али ово је мој коњић! – синило је у Мишиној глави, – баш таквог сам хтео да имам. Како је он овде доспео? – И хтео је да викне, да би му дали коњића. Али тужно закључивши да би то било бескорисно, уздржао се од крика. Онда га је ухватило очајање: лице му је утрнуло, као од снажног, унутрашњег бола, очи су се скупиле и цело његово мало тело се заљуљало од незадрживог ридања... У то време на парадном улазу нашао се вратар у блиставој ливреји. На минуто је послушкивао нешто и на крају се загледао у таму, приметивши децу под прозором.

– Прошли су одавде! – показао је на њих. – Ах, штенад, још сте мислили да врштите! Ухватио сам вас! – завршио је грозно и направио гест, како се спрема да своје речи потврди делом. Али деца су се већ полако упутила својој кући. Када су ушли у

своју собу – тамо је царовала иста тама и тишина, као и раније; чак се није чуло мумлање и дисање болеснице. Коља се одмах попео на њену постељу и поново вратио на место код њених ногу, а Миша је са муком доспео у угао собе и као покошен се свалио на тамо разастрту мајчину хаљину.

Још дуго су се чули из његовог угла тихи јецаји; али мало помало мисли у глави су почеле да се мешају и коначно је свемогући сан затворио његове очи отекле од суза. Али ни у сну га нису напуштали облици и утисци проживљеног дана. Сања раскошну јелку, лепу децу која трче око ње, и анђела пернатог над њом. Како је он леп са својим сребрним крилима! Ето, он је замахнуо њима и, подигавши се високо над земљом, тихо је запевао чудну песму. И што више он пева, то постаје светлије и светлије на земљи. И у њиховој собици је одједном постало тако светло и лепо! Врата се тихо отварају и у собу улази Христос. Он полако прилази к Миши и сакрива се у његово узглавље. – Не буди тужан, сироти дечаче, – каже Он, – ево ти твог коњића! – Миша радосно врисне и пробуди се. При светлу новонасталог дана његове очи тужно разликују нејасне обресе

коњића, који стоји на поду поред њега. А у
пећи су весело пуцкетала дрва...

Віктар Маркавец. Марија Апанасовна
Богданович са сином Максимом. 1980.
Уље на платну.

О животу Марије Апанасовне Богданович

Марија Апанасовна Мјакота (белор. *Марыя Апанасаўна Мякота*), удато Богданович (белор. *Багдановіч*), рођена је 1869. године у Игумену, данашњем Червењу у Минској области, преминула 4 (16). октобра 1896. године у граду Гродно. Мајка је чувеног белоруског песника-класика Максима Богдановича (белор. *Максім Багдановіч*). Рођена је у породици Апанаса и Татјане Мјакоте. Након смрти оца, због тешког материјалног стања породице, Марија Апанасовна је, заједно са братом и сестром послата у сиротиште у Минску. Покровитељка сиротишта је обратила пажњу на ову живихну, веома талентовану девојку и уз њену помоћ, Марија је завршила Минско женско трогодишње училиште 1882. године¹ (у успоменама Адама Ј. Богдановича та школа се назива „Женским Александровским училиштем“)², а потом је пошла је земску

¹ У Националном историјском музеју Р. Белорусије чува се сведочанство о томе.

² Шлях паэта / група аўтараў. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1975.

учитељску школу у Петербургу, 1886. године.³

Студије није завршила, јер је 30. октобра 1888. године склопила брак са Адамом Богдановичем (*белор. Адам Багдановіч*) у Хмарина-Городетској Цркви Минског округа (сада Сјомков град). Вероватно је наставила образовање код куће. У мемоарима њеног супруга Адама Ј. Богдановича овако је описана: „Изванредна живост перцепције и осећања и покрета – били су основа и доминантна карактеристика њене природе. Покретна, увек весела, са блиставим очима и косом чудовишне јачине, она је, још, овладала грациозношћу мачета и неодољивом очаравајућом лепотом, коју, прихваћено, називају женственошћу. Њене слике не дају никаквог разумевања, не само њеног духовног облика, већ ни спољашњости. То је маска, лишена живота; а она је сва сјајна, пије живот, сви покрети, радост, усхићење“ Живела је у Минску, а 1892.

³ Информације прикупљене из: Максим Багдановіч : энцыклапедыя / склад. І. У. Саламевіч, М. В. Трус, рэдкал. : Т. У. Бялова (гал. рэд.) і інш. - Мінск : Беларусь, Энцыклапедыя імя Пятруся Броўкі, 2011. - 608 с. : іл. – Обратити пажњу на прилог о Марији Богданович.

године породица Богданович се сели у Гродно. Марија Апанасовна је имала четворо деце, које је изродила у шест година брака: Вадима (1890 – 1908), Максима (1891 – 1917), Лава (1893 – 1918), Ни́ну (1896 – 1897).⁴

Своју децу је веома волела. Њен супруг Адам Ј. Богданович је приметио: „Једино у чему је била непоправљива, пристрасна, у чему се огрешивала о своју правдољубивост, било је то, што је сматрала своју децу без премца у поређењу са децом, коју је познавала.“ Као педагог по занимању, трудила се да код своје деце примени систем васпитања немачког педагога Ф. Фребела. Адам Ј. Богданович је сматрао да код њиховог сина Максима постоји „дар (за књижевност) његове мајке, који је код ње спавао у неразвијеном стању“.

Марија Апанасовна је написала и објавила приповетку „Уочи Божића“ (у оригиналу на руском: *Накануне Рождества*), која је објављена у „Вједомостима гродненске губерније“ 29.12.1983. године⁵, у граду

⁴ Максим Багдановіч : энцыклапедыя, 2011.

⁵ Архіўныя матэрыялы да жыцця і творчасці Максима Багдановіча - сшытак 1. - Менск: Літаратурны музей Максима Багдановіча, 1996. - с. 5.

Гродну. Много је читала, била је музички надарена. У Минску и Петербургу често је посећивала концерте, свирала је на фортепијану.⁶

Марија Апанасовна је умрла од туберкулозе 1896. године, месец дана после рођења кћери, а установљено је тачно место сахране на Гродновском православном гробљу, где јој је подигнут споменик.⁷ Смрт мајке и, повезан са њом, одлазак породице из Белорусије (у Њижни Новгород, у Русију) слио се у децјој свести Максима Богдановича у трагичну симбиозу, која се претворила у поетском стваралаштву у једну од централних слика – Мајку-Отацбину.

О сличности између Марије Апанасовне и њиховог сина Максима Адамовича, сведочи управо муж и отац Адам Ј. Богданович: „...по структури свог карактера, меког и женственог, по веселости своје нарави, животности, одговорности и упечатљивости, по пуноћи и мекоћи погледа,

⁶ Погледати још и:

<https://litkritika.by/categories/literatura/istoriya/3672.html> (приступљено 7.7.2019.)

⁷ Літаратурны музей Максіма Багдановіча / Вера Мікута, Паліна Качаткова, Тацьцяна Шубіна. – Менск : Музей Максіма Багдановіча, 1996.

по снази појаве, става и заједно са живописношћу резултата његовог стваралаштва, он је више од своје браће подсећао на мајку, нарочито у детињству.“ На лик мајке у стваралаштву Максима Богдановича освртали су се: В. Марковец, А. Кејандов, Р. Тоболич, В. Јевсејев, скулптор А. Липењ.

У Књижевном музеју Максима Богдановича у Минску, Националном историјском музеју Републике Белорусије, Белоруској државној архиви-музеју књижевности и уметности, Музеју Максима Богдановича у Гродну чувају се оригиналне фотографије, документи, писма и одређени предмети, који су припадали Марији Апанасовној.

Године 2010. у часопису „Матерња реч“⁸ објављена је прича Марије Апанасовне на белоруском језику, у преводу Миколe Труса, истраживача, аутора многих научних радова и једне монографије о Богдановичима и директора Музеја (1998-2000). Уједно, „Уочи Божића“ једина је објављена прича Марије Апанасовне (премда се зна да је написала бар неколико) на руском језику. Поређења ради, њен син Максим Адамович

⁸ Роднае слова, №12 (2010), с. 14-15.

објавио је само једну збирку песама „Венац“⁹, по којој је остао заувек упамћен у историји белоруске књижевности. Збирка је преведена на српски језик и објављена у Београду 2017. године.¹⁰

Приповетка Марије Апанасовне у овој књижици преузета је из зборника „Архивни материјали“ Књижевног музеја Максима Богдановича у Минску.¹¹

Сви доступни извори цитирани у овом осврту припадају управо поменутом музеју.

Припремила и фрагменте са белоруског и руског језика превела
мр Дајана Лазаревић

⁹ Вянок / Максим Багдановіч. - Вільна: Марцін Кухта, 1914 г. - 120 с.

¹⁰ Венац / Максим Богданович ; превела са белоруског Дајана Лазаревић. – Београд: КИЗ Центар, 2017. – 75 стр.

¹¹ Архіўныя матэрыялы да жыцця і творчасці Максіма Багдановіча - сшытак 1. - с. 6-13.

Белешка о преводиоцу

Дајана Лазаревић је рођена 12.03.1993. године у Шапцу. Завршила је основне (2016) и мастер студије (2017) на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Члан је Књижевног Клуба Црњански од фебруара 2016. године, члан Друштва Живих Песника од јуна 2017. године и члан Удружења књижевника Белорусије од марта 2019. године.

Преводи са белоруског, руског и енглеског језика на српски.

У 2017. години објавила је, уз помоћ Амбасаде Белорусије у Београду, збирку поезије „Венац“ белоруског класика Максима Богдановича, коју је превела на српски језик. Са белоруског је још превела и објавила:

„Шушкало и његови пријатељи“ Аљеса Карљукевича (2018), „Песничке игре“ Виктора Кажура (2018), „Вишње цветају“ Сергеја Пањизника (2019), „Мелодије ноћи“ Валерија Тургаја (2019), „Уочи Божића“ Марије Богданович (2019), „Извор господара Јелских“ Аљеса Карљукевича (2019). Каталог „Српска књижевност у Првом светском рату“, у издању Народне библиотеке Србије, превела је са српског на белоруски језик (2018), „Мајски цвет“ Бранка Шкорића на руски језик (2019).

Антологије: „У сусрет духу – антологија белоруске хришћанске поезије“, чији је састављач проф. др Иван А. Чарота, а превела ју је са белоруског Дајана Лазаревић (2019).

Носилац је похвалнице имена Франциска Скарине, коју је доделио Министар информација Републике Белорусије А. Карљукевич, за досадашњи допринос на учвршћивању књижевних веза између Белорусије и Србије, 2018. У децембру 2018. године добитница је награде имена Чингиза Ајматова у Минску.

Марија Богданович

УОЧИ БОЖИЋА

Наслов оригинала
Мария Богданович
Накануне Рождества

Издавач
Удружење поетских стваралаца

За издавача
Анђелко Заблаћански

Причу са руског
и фрагменте са руског и белоруског превела
Дајана Лазаревић

Дизајн корица:
Колаж, истоимене фотографије породице
Богданович

Штампа:
Pharmalab
Београд

Тираж 150

CIP Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије Београд

821.161.3-32

821.161.3.09 Богданович, М.

БАГДАНОВИЧ, Марья Апанасаўна, 1869-1896

Уочи Божића / Марија Богданович ; превела са белоруског и руског Дајана Лазаревић. – Београд : Удружење поетских стваралаца, 2019 (Београд : Pharmalab). – 28 стр. : ауторова слика ; 15 cm

ISBN 978-86-81516-02-7